

ARKEN i Tisvilde

Vava og Onkel Tuder og Den Gamle Herre

Onkel Tuders far "Den Gamle Herre" hed egentlig Frederik Hendriksen. Han var xylograf (udtales sylograf) og havde et stort trykkeværksted i Stormgade. En xylograf laver billeder til bøger, kort og plakater og andre trykte ting. Værkstedet lå på samme etage som lejligheden, men i baghuset, omme bagved gårdspladsen. En lang gang fra lejlighedens køkken gik over til værkstedet. - Den Gamle Herre var gift med Holga (som alle kaldte "Tippe"), og i familien boede også hendes lillesøster Augusta Paulli ("Moster Dolle") som var kunstmaler. Da Den Gamle Herre døde, overtog Vava og Onkel Tuder både lejligheden og værkstedet.

I 1912 - for lidt over 100 år siden - købte han et stykke jord til et sommerhus, der skulle ligge op ad skoven i Tisvilde. På det tidspunkt var han 66 år, og han kendte blandt andet Tisvilde fra mange gode svampeture.

Det blev et stort flot hus, som blev indviet i maj 1913 med en stor fest, og i årenes løb kom der mange familie-medlemmer og gæster på "Arken"; også mange malere, forfattere og musikere og andre kunstnere. - Efter nogle få år lod han Vava tage sig af huset; det ville hun meget gerne, og han forærede hende faktisk huset senere. - Den Gamle Herre blev 90 år.

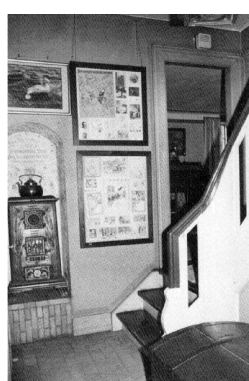
Da jeg var 3-4 år, boede hele vores familie (Christians og Ruths) et par gange i Arken i nogle måneder. Vi manglede simpelthen et sted at bo. Den ene gang var om vinteren; det var meget koldt, for huset var ikke bygget til vinterbolig. Når det stod tomt, var der slet ikke varme i huset, og om foråret, når Vava og Tuder "flyttede ud" fra København, gik der altid et par dage, hvor sengetøj, tæpper, gulve, møbler og døre, var fugtige og kolde. - Men efter et par dages opvarmning var der igen dejligt at være.

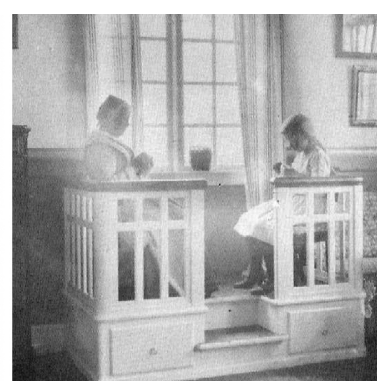
Tippe, Dolle og Vava på trappen.

Havestuen med pejsen

Trappen med billeder Dolle og Søs på forhøjningen

Der var en stor havestue i den ene ende, med ekstra trin ned fra resten af huset, så det nærmest var en sal, med ekstra højt til loftet. Og en mindre stue, et køkken med spisekammer, bryggers - det er nærmest et grovkøkken, - og pige-værelse og badeværelse. Ovenpå var der fem store soveværelser, de fleste af dem med faste dobbeltsenge; så kunne man sætte ekstra senge og barnesenge ind. Det var et stort og fint hus, selv om det sådan set var et sommerhus.

Vava i køkkenet ved det store brændekomfur

Hovedindgangen vender ud mod indkørslen. - Dagligstuen åbner lige ud til verandaen og haven.

Møbleringen af huset lignede i underetagen møbleringen hjemme i lejligheden i Stormgade, men ikke med så mange og dyre malerier eller kunstgenstande. Men der var mange billeder, og en pejs til at holde havestuen varm.

Havestuen med kaminen og det runde bord.

Trappen med billeder

Forhøjningen med sybordet.

Væggene på trappen var tæt besat af rammer med små tryk, som xylografen selv havde trykt, af sine egne og andres billeder.

Rammerne følger gelænderne, og over kakkellovnen er der malet et digt på væggen. I værelserne ovenpå er der malet billeder og figurer på nogle af væggene og de fastsiddende møbler.

Det store soveværelse med vægudsmykning.

Sovekammer med indbygget servante

En helt særlig ting var det selvspillende klaver. Det er et klaver, der enten spilles med hænderne eller på et spilleværk inden i klaveret. Ruller med lange papirbaner med huller i køres gennem en mekanisme ved at man træder i to pedaler. På den måde kan man spille musik uden selv at kunne spille klaver. I meget gamle dage var det populært at bruge sådan et klaver til at spille til underholdning og dans, når man ikke havde nogen musikere. Jeg prøvede klaveret flere gange; men egentlig syntes jeg ikke, det var særlig sjovt. Man kunne også kun spille den musik, man havde papirruller til. Og hvis der kom ekstra huller i papiret, kom der også ekstra toner, når man "cyklede". Jeg syntes, det var meget sjovere at spille "rigtigt".

Anden gang, Ruths og Christians familie boede i Arken, flyttede vi videre til et almindeligt lille hus i Tisvilde. Siden er jeg kommet på besøg eller ferie flere gange; men da var jeg en meget større dreng.